

Haber-Yorum

Mirziyoyev 286 Mahkûmu Serbest Bıraktı, Binlercesi ise Hâlâ Tutuklu

Haber:

Özbekistan'ın bağımsızlığının 32. yıl dönümü münasebetiyle Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 286 hükümlünün affına ilişkin kararnameyi imzaladı. Affedilen kişilerden 109 kişi asıl cezalarını tamamen çekti, 116 kişi ise şartlı tahliyle cezalarını çekmeleri için serbest bırakıldı ve 25 kişinin ise cezaları hafifletildi. Ayrıca 36 hükümlünün cezalarında indirim yapıldı. Affedilenler arasında 39 kadın, 60 yaş üstü 22 erkek, 30 yabancı uyruklu kişi ve yasaklı örgütlerin faaliyetlerine katılan 3 kişi bulunuyor.

Yorum:

Kayda değerdir ki Şevket Mirziyoyev iktidara gelmesinden bu yana ülkenin yargı sistemi de dahil olmak üzere birtakım reformlar ilan etmiştir. Zira Kerimov döneminde, güvenlik güçlerinin muhaliflerle mücadele yöntemlerini defalarca alenen eleştirmiş, dahası çeşitli dini ve siyasi örgütlere katılmakla suçlanan binlerce mahkûmu da serbest bırakmıştır. Ancak buna rağmen Özbekistan'da dini ve siyasi nedenlerden dolayı zulüm devam ediyor.

ABD Uluslararası Dini Özgürlük Komisyonu'nun (USCIRF) Özbekistan'daki dini ve siyasi mahkumlarla ilgili 13 Ekim 2021 tarihli raporunda şöyle bir tespit bulunuyor; ülkenin cumhurbaşkanını değiştirdiği 2016 yılının sonlarından bu yana binlerce mahkum serbest bırakılmış olmasına rağmen 2.000'den fazla kişi, anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etmek, yasaklı yayınları bulundurmak veya yasaklı gruplara üye olmak gibi kapalı ve gevşek bir şekilde yorumlanabilir suçlamalarla hâlâ tutuklu bulunuyor. Nitekim rapor, hükümet verilerine, yetkililerle yapılan görüşmelere, yakın zamanda cezaevinden çıkan kişilere, insan hakları aktivistlerine ve mevcut mahkumların yakınlarına ve mahkeme belgelerine dayanılarak hazırlanmıştır. Rapor şöyle diyor: **"Bu sayı, tüm eski Sovyet cumhuriyetlerindeki dini mahkumların toplamından daha fazla ve dünyadaki en büyük sayılardan biridir."**

Raporda, Özbekistan'da binlerce düşünce mahkumunun 20 yılı aşkın bir süredir cezaevinde tutulduğu, bunun **"dini inançlar nedeniyle verilen dünyadaki en uzun cezalardan biri"** olduğu belirtiliyor. Raporu hazırlayanlar, **"farklı nesillerden birkaç aile üyesinin"** din ile bağlantılı oldukları suçlamasıyla hapsedilmesinin alışılmadık bir durum olmadığını yazdılar. Raporlara göre, **"çok sayıda dini mahkûm", "şiddet eylemlerine karıştıklarına dair hiçbir kanıt olmaksızın, sadece yasaklı dini gruplara üye olma suçlamasıyla mahkûm edilmiştir."**

Böylece Mirziyoyev binlerce siyasi mahkûmu serbest bırakmış olmasına rağmen hâlâ binlercesi parmaklıklar ardında. Ayrıca Hizb-ut Tahrir gençlerinin çoğu da hâlâ hapiste; insan hakları aktivistlerinin bildirdiğine göre Özbek yetkililer, bazıları 24 yıldır esaret altında olmasına rağmen içlerinden en aktif ve eğitimli olanları serbest bırakıyor.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muhammed Mansur